

TORONTÁL

Ara: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel. Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1
75
para

Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . . . 180 D | Negyedévre . . . 45 D
Félévre . . . 90 D | Havonta . . . 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ara:
75
para

A demokrácia

világmegváltó eszméjét hangoztatják a XIX. század nagy politikai és erkölcsi vívmánya gyanánt Európa összes népei és hangoztatják anélkül, hogy lényege, eszméi tartalma felől tisztában lennének. A demokrácia az a jogállapot, amely a legteljesebb jogegyenlőséget jelenti az állampolgárok születésére, fajára, vallására és vagyoni fokára való tekintet nélkül. Jelenti annak az állampolitikai legfőbb feladatnak a megoldását, hogy miként lehet az összes polgárok erkölcsi és anyagi energiáját egyazon cél: az állam érdekében összegyűjteni és felhasználni.

A demokrácia szónak egyik alkotó része a görög *démosz*, ami népet jelent, másik része a görög *krátosz*, ami erőnek felel meg. A népnek, az egész népnek ereje, a közös célba való bekapcsolása adja meg az állam hatalmát. De évszázadoknak kellett eltelniük, amíg a szó igazi értelmében vett demokrácia urrá tudott lenni a lelkeken. Montesquieu és Jean Jacques Rousseau sugárzó tanításai adták meg az alapot az 1789-iki nagy francia alaptörvényeknek, amelyekben már ragyogó világossággal nyilvánul a századok vitatuzében megfeszült hatalmas állameszme.

Demosthenes a szuverén népgyűlésben még szemére lobbantja Aischinesnek származását és rengeteg fejlődésen kellett az emberi műveltség hajnalán életre kelt igazságnak áttennie, amíg oly általános erejűvé tudott válni, amilyennek ma a francia, svájci és északamerikai demokráciát ismerjük.

A világtörténelem azóta új, véres korszakkal lett gazdagabb vagy — ha úgy tetszik — szegényebb. A szebb jövőért küzdő emberiség végre összetalálkozott, ekkor is a vér, a bűn, az átok jegyében. A történet filozófusai azt tanítják, hogy a borzalmak korszaka, a végzetes testi halál után egy eszméi megújulásnak kell következnie s hogy az emberi erkölcs és világnézet magasabb fokára jut el az emberiség, kárpótlásul, kiengesztelésül a nagy testi elvérést. És mit kell látunk? A fórumon mindenütt új Demosthenesek tűnnek fel, akik nem a szó elbűvölő, lelket behálózó erejével, hanem a gyűlölet, a rágalom mérgezett nyilaival támadnak rá az új idők végtelen Aischinesire.

Hányan hangoztatják ma is a demokrácia gyönyörű ígét, duzzadó kebellet, a meggyőződés tüzét nélkülöző nagy tirádákban, ugyanakkor, amikor teljes nemtörődomséggel türik a polgárok ezreinek jogfosztottságát, a demokratikus állameszme napról-napra való meg-

fogyatkozását? Hányan vannak a fórumon és a fórumon kívül, akik származás szerint osztályozzák és fokozzák le az állampolgárok jelentékeny tömegét? Hányan vannak nyílt és titkos ellenségei a más származásuk kulturájának, annak a mérhetetlen szellemi erőnek, amely keletkezésére való tekintet nélkül az egész állam erkölcsi tőkét gyarapítja? És vajon hol bujdosnak a demokrácia sugárzó napja alatt az eszmének felvertzett

igazlelkű bajnokai, akik törhetetlen akarattal és mély átérzéssel meg is akarnák valósítani, diadalra segíteni a jogegyenlőségnek azt az ideális állapotát, amelyről mások, a legtöbben, csak olesó frázisokat tudnak hangoztatni?

A szó nemes értelmében vett jog- és kulturállam megvalósításáért kell összetalálkozniuk mindazoknak, akik még tudnak rajongani önzetlenül, tiszta lélekkel az állam és az emberiség fejlődéséért. (b. I.)

Sztambulinszki beogradi tárgyalásai.

A jó szomszédi viszony helyreállítása Bulgária és az SHS között.

Beograd, nov. 10.

Sztambulinszki bolgár miniszterelnök beogradi utjának főcélja — mint az a tegnapi tárgyalások során már bebizonyosodott — az volt, hogy a baráti szomszédi viszonyt helyreállítsa s azt tartóssá tegye a két állam között.

Sztambulinszki az első tanácskozáson már nyíltan megmondotta Pasity miniszterelnöknek, hogy miért jött. Részletesen vázolta előtte a bolgár politikai helyzetet, rámutatott az uralmon lévő parasztpárt programjára és hangoztatta, hogy milyen üdvös hatással volna nemcsak Bulgáriára, hanem éppen úgy Jugoszláviára is a jószomszédi viszony. Javasolta, hogy a két ország közötti kérdések elsimítására egy-egy bizottságot küldjenek ki, amelynek feladata volna, hogy mindazokat az okokat megvizsgálja és orvosolja, amely Bulgária és az SHS között surlódásokra vezethetne.

A bolgár miniszterelnök Pasity előtt kijelentette, hogy hazája nem akar soha többé kalandor vállalkozásokba boesájtkozni és a kormányja szigorúan a neuillei békekonferencia határozatainak végrehajtásán van. A békeszerződésnek nemely pontja azonban Bulgáriának is biztosít különféle kedvezményeket, ezeknek a betartásához persze ragaszkodnia kell. Így a 48. szakasz

arról szól, hogy a bolgárok szabad kijárást kapnak az egei tengerre. Ez a kiút oly fontos az államra nézve, hogy ettől semmiképpen sem állhat el. A követelészerű kívánság teljesítéséhez az SHS kormány határozott segítséget kéri s a közvetítésre Pasity miniszterelnököt kéri fel.

Pasity és Nincsiy igen szívélyesen fogadták a miniszterelnököt és biztosították őt a legmesszebbmenő jóakaraturól. Pasity megígérte, hogy a tárgyalások főbb pontjait közli a kormány többi tagjaival is. Meg van róla győződve, hogy azok is hozzájárulnak a teljesíthető kérések elfogadásához.

Sztambulinszki tárgyalásai alkalmával a sajtóra is kitért és megemlítette, hogy a helyzet elmérgesedéséhez a sajtó is hozzájárult, amely rendszeresen támadta a bolgár nemzetet és vezetőit. A sajtónak — mondotta Sztambulinszki — most jóvá kell tenni bűnét s azon kell dolgoznia, hogy a béke, az igazi béke újra helyreálljon.

A miniszterelnököt ma délelőtt kihallgatáson fogadta a király. Délben Pasity barkeitet adott tiszteletére, amelyen részt vett Todorov bolgár követen kívül a parlament elnöksége, a kormány és néhány politikus is.

Sztambulinszki az este elutazott Lausanneba.

A hadikárpótlás ügye a szkupstinában.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 10.

A mai nemzetgyűlésen folytatták a hadikárpótlásról szóló törvény elvi vitáját. A törvény leginkább Szerbiát és Crnagorát érinti, amelynek lakosai a legtöbb anyagi kárt szenvedték a háboru alatt.

A mai szkupstinaiülésen az első felszólaló Szevesik dr. (demokrata) képviselő volt, aki erősen kritizálta a bíróságok magaviseletét az anyagi károsítások ügyében hozott ítéletekben. Szevesik szerint a törvényszékekre bevitték a politikát és nem egy esetben kicsinyes politikai okokat tartva szem előtt, döntöttek megfontolást és pártatlanságot megkövetelő kereseti ügyekben.

Dr. Spaho balszárnyú muzulmán a hadikárpótlásokkal kapcsolatban megemlíti, hogy nemcsak Szerbia és Crnagora, hanem Bosznia és Hercegovina is jelentős károkat szenvedett. 1914 és 1915-ben ugyanis a hadművelési terület nem Szerbia, hanem Bosznia és Hercegovina volt, jogtalanság számba menne tehát, ha a bosnyák és hercegóc területek károsult lakosságát kizárnák a törvény kedvezményeiből.

Avramovity földműves-párti kijelentette, hogy a kártalanítás kérdésével kapcsolatban egyuttal tárgyalásra vehetnek, az — ezzel ha nem is szorosan, de összefüggő javaslatokat, mint amilyen például a budget, az adórendszer és a hadirokkanttörvény.

Több felszólalás után a házelnök az ülést berekeszti.

Mussolini, a békés fascista.

Róma, nov. 10.

Az olasz minisztertanács Garzanti herceget washingtoni, Avezana markit pedig parisi követé kinevezte.

Mussolini ugyanezen minisztertanácsban a tengeri, szárazföldi és légi haderő csökkentéséről javaslatot terjesztett elő. Mussolini az ülésen az olasz bürokratizmus megreformálását is szóvá tette, de erre előbb a parlamenttől felhatalmazást kér. A minisztertanács egyben elhatározta, hogy külföldi kölesönt nem vesz fel.

TÖZSDE

November 10.

Beograd. (Zárlat.) London 27750, Newyork 62, Genf 1143, Szaloniki 196, Milano 26250, Berlin 095, Wien 0091, Bukarest 4240, Szófia 5045, Budapest 263.

Wien. (Zárlat.) Devizák: Prága 2350, Zagreb 298, Budapest 3090, Varsó 470, Milano 3175, London

329700, Newyork 74050, Páris 4810, Zürich 13500, Berlin 990, Hollandia 29000.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Márka 35—40, Lira 104—109, Lengyel márka 1475—1575.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 007, Hollandia 214, Newyork 547-50, London 2443, Páris 3580, Milano 2365, Prága 1745, Budapest 02225, Zagreb 225, Bukarest 340, Varsó 00350, Wien 00074, Osztrák bélyegzett 00076.

A hadügyminiszterium póthitele.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 10.

A pénzügyi bizottság tegnap este ülést tartott, amelynek napirendjén a szkupstinától kapott és sürgős megvitatásra váró hadügyminiszteri hiteljavaslat szerepelt. Pésity hadügyminiszter ugyanis újabb nyolcszázmillió dinár póthitel megszavazását kérte katonai beszerzési célokra s efelett sürgős döntést kíván. A bizottság zárt ülésén Pésity tábornok-miniszter referált a hadügyi helyzetről és részletesen indokolta a hitel szükségességét. Kumandri dr. pénzügyminiszter a póthitel pénzügyi oldaláról mond véleményyt.

A pénzügyi bizottság ma délelőtt folytatta az ülést és hosszú vita után úgy határozott, hogy a javaslatot elfogadja. A törvényjavaslatot a jelentéssel együtt még a mai nap folyamán átküldik a szkupstinának.

A lausannei konferencia.

A „Torontai” tudósítójának távirata.

Páris, nov. 10.

Curzon közölte Poincaréval, hogy a lausannei konferencián nem engedni tárgyalni azokat a kérdéseket, amelyek a török érdekszférán kívül állnak, mint a Mussolini által kért határkiigazítás Szíriában és az egei szigetek kérdése.

Milano, nov. 10.

A Popolo d'Italia közli, hogy a faszisták az anarchia kitörésétől tartanak és ezért nem szerelnék le, hanem fegyverben maradnak. Mussolini így megismeri azt a helyzetet, amikor a más véleményen lévők nem hajolnak meg a kormányhatalom előtt.

Róma, nov. 10.

Mussolini az angol és francia kormányhoz jegyzéket küldött, a melyben kifejti, hogy Olaszország nem nézi jó szemmel, hogyha az öt különösen érintő kérdések tárgyalásához nem kap meghívást.

Ez célzás az angol és francia miniszterelnök között, a keleti kérdés megoldása céljából lefolyt tárgyalásokra.

Angora, nov. 10.

Kemal, Tefik pasa üzenetére válaszul kijelenti, hogy az új alkotmány szerint csak az angorai nemzetgyűlés illetékes Törökország képviselőit a lausannei konferencián.

London, nov. 10.

A lausannei konferenciát Rumbold Horace nyitja meg, mert Curzon csak később érkezik meg.

Páris, nov. 10.

A párisi lapok értesülése szerint az angol kormány hozzájárul ahhoz,

A német jóvátétel ügye.

— A „Torontai” tudósítójának távirata. —

Páris, nov. 10.

A jóvátételi bizottság tagjai szombaton Berlinből Párisba érkeznek, hogy a berlini adatokat feldolgozzák. A döntés jövő hétre várható.

Wirth kancellár a parlamenti pártok vezérei előtt a jóvátételi bizottság berlini tárgyalásairól nyilatkozott. A kancellár kijelentései igen jó hatást tettek. A pártvezérek nagyrésze bizalmáról biztosította a kancellárt. Csak a szociáldemokraták emeltek ellenvetéseket és kemény bírálatot illették a jóvátételi bizottságot, de főleg a német delegátusok berlini működését.

A pártvezérek helyeslik Wirth kancellár intézkedéseit. Ezen az alapon megindultak a kombinációk a koalíció kiterjesztésére. A német néppárttal a tárgyalások már meg is kezdődtek. A néppárt és a közép-párt a koalíció kiterjesztésének a tervét támogatják.

A szociáldemokrata „Vorwärts” a néppárttal való kooperálást lehetetlennek tartja, amíg Stinnes a stabilizálás ellen állást foglal.

Berlin, nov. 10.

Barthou a jóvátételi bizottság berlini tárgyalásairól kijelentette, hogy azok francia szempontból véve kielégítő eredménnyel jártak. Igen fontos körülmény az, hogy a szövetségesek frontja továbbra is érintetlen marad.

Páris, nov. 10.

Párisban egy kamarai bizottság a francia devizaspekuláció megakadályozása kérdésében ülést tartott.

hogy a békekonferenciát folyó hó huszadikáig elhalasszák.

Lord Curzon Poincaréval a konferencia előtt néhány nappal találkozni kíván, mert néhány kérdést óhajtat a francia kormánnyal tisztázni.

Berlin, nov. 10.

Az angorai küldöttség tegnap Konstantinápolyból Lausanneba utazott. Az egyetemi hallgatók Izmednek egy aranytollat nyújtottak át, hogy azzal írja alá a békeszerződést.

A jugoszláv-magyar tárgyalások.

A „Torontai” tudósítójának távirata.

Budapest, nov. 10.

A jugoszláv-magyar tárgyalások a portorosei határozatok alapján még a folyó évben megindulnak. Az értekezleten a Budapest—Beograd közötti intenzív postaforgalom és Budapest—Zagreb—Fiume közötti vasutvonal forgalmának helyreállításáról lesz szó.

dályozása kérdésében ülést tartott. A bizottság több pénzügyi szakértő közrevonásával tervezetet dolgozott ki, amelyet a kamara elé fog terjeszteni.

Páris, nov. 10.

Poincaré beszédében éles hangon sürgette a német jóvátétel radikális elintézését. Egyébként is — mondotta — a szövetségesek külön fenntartás nélkül támogatják a francia rendszabályokat. Poincaré szerint haladéktalanul igénybe kell venni a kézzelfogható német zálogokat, de nem szabad elzárkózni attól, hogy Németország külföldi kölcsönt kapjon. Természetesen a németek csak úgy remélhetnek kölcsönt, ha azt nagyrészt a jóvátételre fordítják. Amennyiben a szövetségesek nem értenek egyet a franciákkal a jóvátétel ügyében, semmi sem tarthatja vissza az országot attól, hogy egymaga érvényesítse jogait.

Máris kileneven milliárdra rug az az összeg — mondotta Poincaré, — amelyet Franciaország Németország helyett jóvátételre kifizetett. Eszünk ágában sincs Németországot elpusztítani, de a gazdasági katasztrófával fenyegető helyzetben nem maradhatunk tovább azért, mert Németország nem teljesíti kötelezettségeit. Németországot kényszeríteni kell a fizetésre.

Végül elégedetlenül jelentette ki, hogy Barthou megelégedett a berlini tárgyalások eredményével.

Csendélet a belvárosban.

Beeskerek, nov. 11.

Tegnap este fél hét óra tájban rémes jajkiáltás riasztotta fel a Nemanjina (Jenő hereg) utca és környékének lakóit. A Nemanjina-utca 5-ös számú házból hangzott a „gyilkos” kiáltás, mely pár perc alatt odacsődítette a ház elé az utca összes épkézláb lakóit.

Az első pillanatok zavarában tényleg azt hitték az ijedt kíváncsiak, hogy gyilkosság történt, rövidesen azonban bebizonyosodott, hogy súlyos kimenetelű utonállásnak lett áldozata Kindl Ferenc mechanikus és felesége.

Az eset úgy történt, hogy Kindl feleségével hazafelé igyekezett. Amint a Nemanjina-utca 5-ös számú ház elé értek, amelyben a lakásuk volt, a kapuban találkoztak a háztulajdonosnak, Nasztity Trivó pékmesternek két segédjével, Kosztity Veljkóval és Halászó Misával. Mindkettőnek kezében hatalmas dorong volt. Kosztity szó nélkül oda ment Kindlihez és teljes erővel fejbe vágta. A mechanikus erre védekezésül torkon ragadta és öklével fejbeverte támadóját. Az sem volt azonban rest, hanem elkeseredetten akarta magát kiszabadítani Kindl öleléséből. Halászó Misának pedig azt ordította, hogy üsd meg. Ha-

lászó teljesítette is az utasítást s hátulról fejbe vágta Kindlt. Kosztity szerencséjére beleavatkozott a harezba Kindl felesége s ebben a zavarban Kosztity kibujt a mechanikus karjai alól. Kosztity ezután bucsuzásul oly erővel ütötte homlokra Kindlt, hogy a tíz centiméter átmérőjű dorong ketté tört.

A péksegéd ezután futásnak eredt. Az összeesődült tömeg közül egy katona azonban elfogta és átadta az elősiető Vukov Vászta rendőrnek. Rövidesen reá letartóztatták Halászó Misát is.

Kindl sérülése súlyos.

HIREK

Edenburg Lajos temetése. Edenburg Lajos nyug. törvényszéki irodaigazgató temetése ma, szombaton délután fél három órakor megy végbe a Petrogradszka (Melencei) utca 2. számú gyászaházból. Az elhunyt lelkiüdvéért folyó hó 13-án, hétfőn délelőtt kilenc órakor requiem lesz a főtéri róm. kath. plébánia templomban.

Einstein Nobeldíjat kap. Stockholmból jelentik: A svéd tudományos akadémia az 1921. évi fizikai Nobeldíjat a foto villamosság törvényeinek felfedezéséért Einstein tanárnak adományozta.

A halál

megszűnt valami félelmetes erőnek lenni. Egy kedélyes, komázó valaki, aki éppen akkor víz el valamelyikünket, amikor megitta a feketejét vagy sétára indul, vagy befejezte a szokásos alsópartiját. A régi idők divatja volt, hogy hosszú kínos betegség előzte meg a nagyur jövetelét. Hogy talán már annyira is fejlődött néha a dolog, hogy a halál eljövetele a megkönnyebbülés sóhaját esalta ki a hozzátartozókból — hiszen emberek vagyunk! A halál ma legtöbbször váratlanul toppan be és elviszi azt, akit szeret, minden kínzás nélkül, könnyedén. Mint egy jó barát, aki gyöngéd és csak örömet akar okozni. Ma vált igazán aktuálissá a keresztény vallás ideológiája: — a lemondás a világ gyönyörűségeiről. Mi volt a középkor aszketizmusa a maihoz képest? A középkori embernek igazán csak az állati élet gyönyörűségeiről kellett lemondania — miután lelki életének alig voltak élményei. A ma emberének — attól eltérően, hogy a testi lemondások, nyomorúságok végtelen utját kell megjárnia — még a pszichikai szenvedések meg nem szűnő sorát is el kell szenvednie nap-nap után. A fejlődés folyamatában visszamentünk tehát oda, hogy a föld siralomvölgye és a halál valamely végtelen jó, amely lehetővé teszi, hogy ezt a siralomvölgyet összes nyomorúságaival itt hagyhatjuk. A világ igazán siralomvölgye, de azért ez az egész kényszerült aszketizmus mégis csak — visszafejlődés. J.

Elhalasztották a nacionalisták vasárnapi gyűlésüket. Az Or. Ju. Na. beeskereki szervezete vasárnapra hirdetett ülést november 17-ikére halasztotta el. Ebből az alkalomból Beeskerekre jön Jevgyevity Dobriszláv, a „Vidovdan” című novisadi lap szerkesztője és a nacionalisták több vezetőembere.

17 MILLIÓ DINÁRT
OSZT A SZERENCSE
KEDVENCEI KÖZÖTT
MÉG PEDIG:
EGY MILLIÓ DINÁRT
1,000.000—

továbbá
800.000—; 750.000—; 700.000—; 680.000—; 670.000—;
660.000—; 650.000—; 400.000—; 200.000—; 150.000—;
100.000—; 80.000—; 70.000—; 60.000—; 50.000—;
2 30.000— nyereményt
15 20.000—
25 10.000—
50 6.000—
200 4.000—
300 2.000—
400 1.000—

és pár ezer 500 dinárc nyereményt.

Nagyon fogok örülni, ha önnek is kifizehetek egget
a nagyobb nyeremények közül, azért küldje be
nekem még ma az alanti lapot megrendelésével.

Al. R. Pavlović — Beograd.

Az 1. Osztály húzása 1923 január 2. és 3.

Küldjön be nekem..... egész sorsjegyet á 48— D.

..... fél sorsjegyet á 24— D.

..... negyed „ á 12— D.

Pontos címem (kérem olvashatóan írjon)

Név.....

Lakás.....

Utolsó posta.....

Ar

(1) MINDENMÁSODIK SORSJEGY

NYER

az első osztály huzása

Január hó 2 és 3 án lesz

öt osztályon keresztül

játszik

SZERENCSE FEL

POŠTANSKA KARTA

Tek.

Al. R. Pavlovitsh

Glavni prodavac
Srećaka Državne Klasne Lutrije

BEOGRAD

Jakšićeva 15.

19
A
nap
fogl
lők
hog
uék
vel
pita
tisz
ket
rek
nak
kere
A
néja
lesz
dés
Kasz
rene
maje
del,
Wen
ciók
előad
vezet
tagl
Bózs
tásr
régi
A m
egyes
Sto
Vasá
nagy
zenes
nyét.
szág
nagy
wieri
gedin
rosun
szere
nagy
hangv
órako
délut
tul az
A i
grad
rokk
adott
kifiz
hog
dinár
Megál
a hire
nem u
dinár
tak ny
90, ha
volna
Póru
éves
műas
utea
vasár
betört
tályá
faállv
tegnap
letart
sérték
val be
tott há
ellopot
lost ma
Csees
háza
a vár
ujszül
vosi viz
a mag
Az any
háza
szülési
magzati
a nyom

A becskerek színház. Az utóbbi napok folyamán több laptársunk foglalkozott a becskerek műkedvelők színházával olyan értelemben, hogy ez az új társulat vidéki turnéokra fog járni. Amint most közlik velünk, a lapoknak ez a megállapítása téves, miután ez a társulat tisztán műkedvelőkből alakult, akiket állandó foglalkozásuk Becskerekhez köt és így máshol nem fognak előadásokat tartani, csak Becskerekben.

A Közművelődési Egyesület matinéja. Vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a bányai magyar közművelődési egyesület első ideai matinéja a Kaszinóban. A matiné Juhász Ferenc beszél a népdal fejlődéséről, majd Fühl Nándorné, Gilde Vendel, Láng Imre, Spira Károly és Weninger József zenei illusztrációkkal szolgálnak a szöveghez. Az előadás keretében lép föl Weninger vezetésével egy negyvenhárom tagból álló dalárda és Petrovity Bózsó cigányzenekara. A bemutatóra kerülő dalok, zenedarabok a régi magyar népies zene gyöngyei. A matiné megelőzőleg tartja az egyesület rendes évi közgyűlését.

Stojanovity Péter hangversenye. Vasárnap este tartja meg a Kaszinó nagytermében Stojanovity Péter zeneszerző egyetlen hegedűversenyét. Jugoszláviai turáján az ország nagyobb városaiban mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták a wieni divatos operettszerzőt és hegedűmestert. Kétségtelen, hogy városunk zenekedvelő közönsége olyan szeretettel fogadja, amelyet az ő nagy művészete megérdemel. A hangverseny pontosan fél kilenc órakor kezdődik. Jegyek szombat délután öt óráig Mangoldnál, azután az esti pénztárnál kaphatók.

A hadirokkantak cáfolnak. Beogradból jelenti tudósítónk: A hadirokkantak szövetsége kommunikét adott ki a hadirokkant nyugdíjak kifizetéséről, amelyben elmondja, hogy a lapok több ízben megírták, hogy a kormány kilencven millió dinárt utalt ki a rokkantak részére. Megállapítja a szövetség, hogy ezek a hírek valótlanok, mert először is nem utalták ki a kilencven millió dinárt, másodsor pedig a rokkantak nyugdíjának kiutalásához nem 90, hanem négyszáz millió dinár volna szükséges.

Pörüljárt betörő. Grosz János 31 éves budapesti illetőségű becskerek műasztalos, akinek a Csernyovics-utca 14. szám alatt van a műhelye, vasárnap este hat és hét óra között betört a vastói műhely asztalos osztályába, ahonnan elvitt két nagy faállványt. A rendőrség nyomozása tegnapi eredménytelennel járt. Groszt letartóztatták és a rendőrségre kísérték, ahol kihallgatása alkalmával bevallotta tettét. A lakáson tartott házkutatáskor megtalálták az ellopott állványt is. A tolvaj asztalost ma átadják az ügyészségnek.

Csecsemőhullát találtak a megyeháza előtt. Ma reggel a rendőrség a vármegyeháza főtéri odalán egy ujszülött holttestét találta. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a magzat holtan került a világra. Az anyát valószínűleg a vármegyeháza előtt hirtelen lepték meg a szülési fájdalmak s ott szülte meg magzatát. A rendőrség megindította a nyomozást.

Keleti háború küszöbén.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, nov. 10.

A török nacionalisták elválták a tengerszorosok kabelét, ami miatt Konstantinápolyból csak gyéren érkeznek hírek.

A legújabb jelentések szerint a szövetségesek főmegbízottjai a kemalisták által Konstantinápolyban tett összes intézkedések visszavonását követelték. A főmegbízottak egyben felhívták Kemal pasát, hogy a mudrosi és mudániai egyezmény minden részét tartsa be. Hogyha Kemal pasa a felhívásnak nem tesz eleget, a megszállt semleges zónában azonnal kihirdetik az ostromállapotot.

A helyzetet elmérgesíti az is, hogy Konstantinápolyban egymást követik a tüntetések, amelyek összetűzésekké fajulnak. Így megtörtént, hogy Konstantinápoly egyik külvárosában a kemalisták az angol katonákkal harcra keveredtek, a mely alkalommal egy angol katona az életét vesztette. A brit szárazföldi és tengeri csapatok azóta felütött szuronnal járnak a városban.

* Orvosi hír. Dr. Kuszing János pénztári tagoknak csak a központi rendelőben rendel d. e. 11–12 óráig. Privátbetegeket lakásán: Petrogradska (Melenzei) utca 433/26. házszám alatt d. e. 8–9 és d. u. 3–4 óráig fogad. Görvélykóros (serofulosus) és tüdőbetegeken (tuberculin), vérbajosoknál neosalvarsan és mirionoltásokat végez.

Elfogott tolvajok. A becskerek rendőrség tegnap elfogta Radu Szeva, Schein Ljubomir tomaseváci és Radu Dusan becskerekci cigányt, akik a napokban egy helybeli gazdálkodótól egy lovat loptak el. A ló megkerült s így a meglopott gazdálkodó kárt nem szenved. A rendőrség folytatja a nyomozást, mert a három cigányt még más kisebb ügyek is terhelik.

A kereskedővilág figyelmébe ajánljuk, hogy a becskerek és novisadi piacok között fennálló élénk áruforgalmi összeköttetésre való tekintettel a **Nagybecskerek Takarékpénztárral** (Szerb korona-szálló épületében) oly megállapodást létesítettünk, hogy a Novi Sadon teljesítendő fizetések ellenértéke, ezen intézetnél kerül befizetésre. Ezzel szemben mi a kifizetést a vonatkozó értesítés vétele után azonnal — sürgős esetekben a befizetés napján is — költség- és jutalékmentesen teljesítjük. Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár R.-T. Novi Sad.

Halló! Halló! Na kedves barátom, maga is eljön ma este a kolbász estélyre. A Grósz féle (Buza-tér) vendéglőben lesz, ahol jó borok és egyéb italok, kitűnő ételek kaphatók és ahol Hoffmann Józsi közművelődési és harmonikaművész fogja szórakoztatni a vendégeket.

Országos vásár. Debeljacsán november hó 17., 18. és 19-én országos vásárt tartanak.

Páris, nov. 10.

Poincaré újságírók előtt kijelentette, hogy a Konstantinápolyból érkező hírek nem kedvezőek, azokról semmi jót sem jósol. A kemalisták nem hajlandók a szövetségesek felhívásának eleget tenni és még mindig követelik Konstantinápoly kiürítését és a tengerszorosok feladását. A szövetségesek mindamellett nem vesztek el minden reményt, amit az is bizonyít, hogy ultimátum küldésére még nem került a sor. A hadiállapotot sem hirdették ki Konstantinápolyban, de a szövetséges tábornokok felhatalmazást kaptak, hogy a szükséges intézkedéseket foganatosítsák.

London, nov. 10.

Hír érkezett egy, a szövetségesek és a kemalisták közötti kompromisszumról. A kompromisszum szerint a kemalisták képviselőket kapnának azon közigazgatási ágakban, amelyek szövetségi ellenőrzés alatt állanak.

Koszorumezváltás. Messinger Karolin és Tóth Paula, Edenburg Lajos elhalálása alkalmából koszorumezváltás címén száz dinárt adományozott a róm. kath. árvaháznak.

* Átutalásokat és csekk kiadásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a **Nagybecskerek Takarékpénztár Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület.** Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Véd- és dacsövetség című mult-kori híreinkre hivatkozással eláruljuk annak a veszedelmes kereskedőnek a nevét. Ez a kereskedő nem más, mint a Weitersehan János-féle festékárú szaküzlet tulajdonosa a Fő-utcában (Daun mellett).

* Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a mai mellékletre, Alexander R. Pavlovity osztálysorsjegyek fő-elárúsítójára, Beograd, Jaksityeva ulica 15.

* Átutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

* Dróternyő-vázakat a legmodernebb művészies kivitelben, szilárd alakban, horgonyzott drótból jutányos áron készít **Kindl F. és Tsa** elektro és technikai cég Veliki Beeskerek, Nemanjina (Jenő herceg) utca 5. szám.

* Halesont nélküli fűzők, melltartók, mellfűzők, orvosi rendelésre haskötők a legjobb minőségben készülnék Arnstein Józsa fűzőszalonjában Veliki Beeskerek, Aleksandrova u. 22. Régi fűzők alakítását is vállalom.

* Meghívó a „Süket”-asztaltársaság rendkívüli közgyűlésére. Ezenfelül felkéretnek az asztaltársaság összes tagjai, hogy **follyó évi november hó 12-én d. u. 4 órakor** meg-tartandó rendkívüli közgyűlésen (a Grósz-féle vendéglő, Buza-tér) megjelenni sziveskedjenek. — A vezetőség.

* Értesitem eddigi tisztelt rendelőimet és a szabóságom iránt érdeklődőket, hogy a mai nehéz viszonyok mellett kénytelen voltam — kisebb rezssivel akarván dolgozni — az Aleksandrova-utcai üzlethelyiséget feladni és csak az ugyanazon (volt Eisenstädter-féle) házban lévő műhelyemet tartom meg. Ennek bejárata a Pupinova-utca 4-ik szám alatt van, vörös téglakerítésű ház. Mivel így kiadásaim tetemesen csökkentek, módomban lesz megbízóimat olcsóbban kiszolgálni és bizalmukat kiérdemelni. Tisztelettel Tóth József.

* Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefonszám 329.

Bajorországban zavar-gások vannak.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, nov. 10.

Münchenben a kormányellenes puccs miatt nagy az aggodalom. A mozgalom megakadályozására az összes gyári munkásokat felfegyverezték. A munkások a nemzeti munkások akcióba lépése esetén készek fegyvert fogni.

Sport

A Beeskerek—Dzsombolj válogatott mérkőzése. A Beeskerek és Dzsombolja közötti válogatott mérkőzés november 12-én lesz Dzsomboljon. A match délután 3 órakor kezdődik. A következő vasárnap a dzsombolji válogatott jön Beeskerekre.

Meghívó.

A Torontálmezei (Bánati) Magyar Közművelődési Egyesület f. évi november hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a velikebecskerek Kaszinótársulat nagytermében

közgyűlést

tart, amelyre az egyesület tagjait ezennel tisztelettel meghívjuk

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése az egyesület mult évi működéséről
3. Zárószámadás és költségvetés.
4. Az igazgatóválasztmány tagjainak kiegészítése.
5. Esetleges indítványok.

A tárgysorozat letárgyalása után lesz az egyesület ideai első

matinéja.

Veliki Beeskerek, 1922 okt. 28.

Az igazgatóság.

Megalakult a Gy. O. Sz. helyi szervezete.

A gyáriparosok értekezlete.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 11.

Az ország területén élő gyáriparosoknak régi vágya, hogy érdekeik kölcsönös megvédésére oly szervezetben tömörüljenek, amely egyes, a kereskedelmet súlyosan érintő kormányintézkedéseknél vagy miniszteri rendeleteknél, akár pedig a helyi hatóságok részéről történő vagy más oldalról ért sérelem miatt eredményesen fel tudja emelni tiltakozó szavát. Ez a régi kívánság most a megvalósuláshoz közeledik. Az ország három nagy gyáripari gócpontja: Beograd, Zagreb és Ljubljana kezdeményezésére megalakult a Gyáriparosok Országos Szövetsége. A szövetségnek már az ország legtöbb városában fiókja van. Így legutóbb a Vajdaságban megalakult a suboticei és novisadi helyi szervezet.

Az a lelkes fogadtatás, amelyre az eszme talált, bebizonyította, hogy a szövetségre szükség van s a gyáriparosok ennek tudatában támogatják is azt.

A Bánságban ezideig még seholy sem csatlakoztak a beogradi szövetséghez, mert a gócpont Beeskerek, eddig még nem hívta fel erre a vidéket.

Beeskerek, amelynek igen fejlett gyáripara a Bánságban vezető helyre predesztinálja, most megtette a kezdeményező lépést. A grémium első alosztálya vasárnap délután 11 órára értekezletet hívott össze a Lloydba, amelyen a gyáriparosok afelett határoznak, hogy belépnek-e Gyosza vagy nem.

Információink szerint a gyáriparosok örömmel fogadják a csatlakozási tervet s így valószínű, hogy egyöntetűen kimondják a Gyosza való belépésüket. A dzombolji gyáriparosok kijelentették, hogy hozzájárulnak a beeskereki testület határozatához.

Összevásárolták a cigarettakészleteket.

Készen jött az árfelemelő rendelet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 11.

Szokatlanul nagy volt a forgalom tegnap délelőtt a beeskereki kistőzsdéknél. Egyes helyeken csaknem sorban álltak a vevők s egymást lökve igyekeztek előre jutni. Az óvatosabbak, előrelátóak azonban túljártak a többiek eszén, nagy tételeket vásároltak s így igen ritka eset volt, hogy a tülekedők valamelyike szivarkához jutott.

A ritka élénk forgalomnak az az oka, hogy a pénzügyminiszter utasítására a dohánygyedárúság igazgatósága váratlanul (bár inkább hirtelenül) újra felemelte a cigaretták árát. Az áremelés nem egységesen, hanem külön-külön más százalékarányban történt, de a legkisebb áremelés is meghaladja a harminc százalékot és felmegy körülbelül ötvenig. A jelentős drágítást elrendelő utasítás a legtöbb városba már pénteken megérkezett s annak megfelelően összeirták a raktáron lévő készletet, amelyet aztán már az új áron árusítottak tovább.

Beeskerekre nemhogy tegnapelőtt délután, de még tegnap délelőtt sem jött meg a rendelet, úgy hogy itt a régi ár mellett árusították ugyanazt a cigarettát, amelynek ellenértékét pedig Velika Kikindán például már új tarifa szerint követelték. Erre persze hamarosan rájöttek a beeskereki dohányosok és egykettőre összevásárolták a tőzsdések készleteit. Délre már alig lehetett valahol néhány cigarettát felhajtani.

A menekült oroszok külföldi vörös divíziója.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, nov. 10.

A Havas-ügynökség értesülése szerint az orosz bolsevik ügynökök a külföldi orosz menekülteket a vörös divízióba toborozzák. Az orosz menekültek, háboru esetén Oroszországot és a szövetséges Kemal pasát kívülről támogatnák. A propaganda legerélyesebben Bulgáriában folyik, ahol magasrangú tisztet, köztük tábornokokat is megnyertek a célnak. A vörös divízió Kemal megtámadtatása esetén Lengyelország ellen indul.

A Monbois-kastély titka.

Egy harmadfél év előtti családi dráma a nancy-i esküdtszék előtt.

Laval Angellának, a „Tigrisszemek” bűnpörével egyidejűleg egy másik szenzációs bűnpör tárgyalása kezdődött meg hétfőn a nancy-i esküdtbírószék előtt és ez a tárgyalás sokkal nagyobb érdeklődést kelt amannál; egyrészt azért, mert a pör anyaga egy olyan drámát rejt magában, amilyent eddig nemcsak az élet, de még a színpad sem igen produkált, másrészt pedig azért, mert egyik szereplője Maurice Barresnek, a híres regényírónak és az akadémia tagjának unokahuga, másik szereplője pedig egy magasállású állami hivatalnok.

A dráma több mint két esztendővel ezelőtt, 1920 június 8-ikának éjjelén játszódott le a Nancy mellett lévő Monbois-kastélyban, a Boppe-házaspár lakásában. Ez a Boppe, aki erdészeti főfelügyelő volt, néhány esztendővel ezelőtt nőül vette egy nancy-i egyetemi tanár leányát, akivel boldog házasságban élt s házasságukból, egy fiaeskájuk született. 1920 elején azonban egyszerre megváltozott a férj magatartása és eleinte elhanyagolta a feleségét, majd pedig úgy bánt vele, mintha meg akarna tőle szabadulni.

A boldogtalan asszony, aki rajongásig szerette férjét, kutatni kezdte férje különös viselkedésének okait és csakhamar megtudta, hogy viszonya van egy Labouror nevű özvegy asszonnyal, akinek házassági ígéretet is tett és akire rengeteg pénzt költött. A szerencsétlen asszony rettegetes lelki kinokat élt át, mert vallásos érzülete miatt nem akart válni és ezért inkább türete férje kegyetlen bánásmódját, anélkül, hogy bárkinek is panaszkodott volna. A végzetes éjjelen az asszony rettenetes fájdalomra és dörrenésre ébredt fel álmából. Egyszerre csak azt érezte, hogy valami meleg sós folyadék csurog le a torkán. Felugrott az ágyból, felesárvarta a villanyt és a tükörhöz rohanna rémülten vette észre, hogy vér ömlik a szájából. Ekkor a férje azt színelve, mintha éppen most ébredt volna fel, gyöngéd hangon ezt kérdezte tőle:

— Mi bajod van kicsikém? Az asszony azonban rögtön tisztában volt vele, hogy a férje revolverrel lőtt rá és kétségbeesve kérdezte tőle:

— Istenem, miért tetted ezt velem? Most már mit tegyünk? A férj ekkor bűnbánatot színelve bevallotta tettét és felugrott az ágyból, hogy orvosért siessen, előbb azonban így szólt az asszonnyal:

— Bocsáss meg angyalom, de elvesztettem az eszemet. Igérem, hogy ezután csak téged foglak szeretni, de te is ígérd meg, hogy nem árulsz el. Mondjad majd, hogy szerencsétlennek érezted magadat és öngyilkosságot akartál elkövetni.

Az asszony szó nélkül beleegyezett és ezekkel a szavakkal: — Megbocsátok neked, — visszafeküdt az ágyba. Ebben a pillanatban azonban a férje ismét előrántotta a revolverét és belelőtt az asszony egyik szemébe. A második revolverlövésre azonban már felébredt a házaspárnak a szomszéd szobában alvó fiaeskája, aki fellármázta apjának a földszinten lakó szüleit és ezek felrohantak a véres tragédia színhelyére.

Boppéné azonban kiheverte a két fejlövést és a monboisi kastélyban lefolyt véres éjszakáról semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra, mert a kezelőorvos előtt eltitkolták az igazi okot, továbbá, mert az asszony nagybátyjának, Maurice Barrés-nak elnöklése alatt családi tanács ült össze, amelyen elhatározták, hogy nem jelentik fel Boppet. Az asszony hazament szüleihez, miután Boppe kötelezettséget vállalt, hogy lemond hivataláról és elhagyja Franciaországot, kárpótálás gyanánt pedig tekintélyes összeget deponál felesége és gyermeke részére. Boppe azonban egyik kötelezettségének sem tett eleget és miután az asszony szülei megtudták, hogy Boppe szakított ugyan Labouror asszonnyal, de viszont egy másik hölgyre, egy Monnier nevű asszonnyra pazarolja a pénzt, arra kényszerítették leányukat, hogy indítsa meg a válópört, ők maguk pedig megtették az elvetemedett ember ellen a feljelentést gyilkossági kísérlet miatt. A bűnpör iránt rendkívüli az érdeklődés és nem lehetetlen, hogy Barres is bajba kerül miatta, mert ő ajánlotta, hogy tussolják el a dolgot, ami által bűnpártolást követelt el.

Pénzügyi konferencia Amerikában.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, nov. 10.

Morgan bankár konferenciát kérszít elő. A tárgyalások elé azonban nehézségek gördültek, miután Morgan a konferenciát Washingtonban akarja megtartani, ami ellen francia és angol részről kifogást emeltek.

London, nov. 10.

Morgan amerikai bankár a második bankárkonferencia összehívásáról még nem döntött. A bankárkonferencia sorsa a berlini, párisi és brüsszeli tárgyalások határozataitól függ.

A „Torontál” hadifogoly postája.

Üzenetek.

Sipos Terézia (Bela Crkva, SHS). Intézkedtünk, hogy férje után indítsák meg a nyomozást. Mihelyt annak valamilyen eredménye lesz, értesíteni fogjuk.

Sárközi Sándorné (Csarnóta). Levelét továbbítottuk férje címére. A hivatalos közegek el fogják hozzá juttatni.

A kladóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Polgármesteri hivatal Vel. Beeskerek. 19351—922. sz. 3014

Hirdetmény.

Közhírré tételük, hogy az 1918. és 1919. évi városi házipénztári zárszámadás az első rendes közgyűlésen tárgyalatni fog.

A zárszámadás a városi számvetésnél betekinhető és az arra vonatkozó észrevételek a hivatalos órák alatt megtehetőek.

Vel. Beeskerek, 1922 nov. 3.

Aleksity s. k., polgármester.

Vásár-hirdetmény.

A debeljacsa második őszi országos vásár folyó évi november hó 17., 18. és 19-én fog megtartatni. Szabályszerű járlattal mindenféle állat felhajtható.

Jegyző:

Kovinosity M. Mihán.

Biró:

Horváth István.

Reich Vilmos fatereskedő Velika Kikinda,

a Kornis Zsigmond és Márton aradi fateremelő cég jugoszláviai képviselője.

Ajánl leszállított áron román elsőrendű bükk, tölgy- és cserhasáb-, valamint dorong tűzifát.

Bácska és Bánát minden vidékére gravítal. 1949

Naponta nagyobb mennyiség érkezik, tehát minden rendelés azonnal lesz szállítva. Kérjen árajánlatot!

Értesitem elvállalok még pedig füstölést állás mellett és nálam. Német-veg

Vespa

Kohn Ignác Vel. Beeskerek

Krom

nyug. vasút felülvizsgálatú redő műanyagok. lépések).

Vel. Beeskerek

Mélyen

Üzlet

GOL

ékszerész- házból

Van szere értesíteni, szült zsaló öltönyök, csisóknak áron eladó. Ugyanott veset has

Rocsis E. (P)

10 va

téli

eladó. B

M.

Vel. Beeskerek

Értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok **disznóvágást** még pedig nagyság szerint 20-30 dinárért darabját. Azonkívül elvállalom a füstölést is saját füstölőmben jótállás mellett. Rendelést Hollós József, Kreszta Konrád vendéglősöknél és nálam, **HOFF MIKLÓSNÁL**, Német-végső 28 a. lehet eszközölni.

Veszek üres palackokat.

Kohn Ignác bor- és szeszereskedő
Vel. Becskerek, a nagyhid mellett.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállítástól eredő mindenemű visszereseket, sérüléseket, sérelmeket és határidő túllépéseket. Fogad d. e. 10-12 óráig.
Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

Mélyen leszállított árak!

Üzletáthelyezés.

GOLDBERG MIHÁLY
ékszerész- és óraszüzető a Liptay-házból áthelyezte a volt Eisenstädter-féle házba. 1946

Van szerencsém a t. uri közönséget értesíteni, hogy finom szövettel készült zakettek csikesnadrággal, zaké-öltönyök, télikabátok, továbbá díszkoscsisoknak való öltönyök nálam jutányos áron eladók. 1940
Ugyanott egy nagy férfivarrogép (keveset használt) 7500 koronáért eladó.
Kocsis E. férfiszabó, nagyhid mellett, Buzatér.

10 vagon la **téli káposzta** 1942
eladó. Bővebbet:

M. Jovanovity cégnél.
Vel. Becskerek. Telefon 202.

Aki jó bort és szilvóriumot

kíván inni, az forduljon 1927

L. Radovanovic fűszer- és csemegeüzletébe az „ARANY SZARVAS” hoz **Vel. Becskerek.**

Sok pénzt takarít meg, ha cipőt Ferenczinél vásárol!

Eredeti „SIMMY”-cipők

készen és mérték szerint, a legjobb kivitelben és a legjutányosabb áron kaphatók. Rendelések, izléses és elsőrendű kivitelben, 48 óra alatt készülnek.
Külön ortoped-osztály fájó lábúak részére!
Ferenczi János modern cipész-mester, Fő-utca

TÜZIFA

legolcsóbban beszerezhető hajó- és vagon-tételekben

GERBER sörgyár, Stari Becsej.

A fadrágaság leküzdésének

problémáját úgy lehet megoldani, hogyha a volt **Páris (Pest) szálló pinchehelyiségébe** megy étkezni, hol mindig jó **izletes házikoszt** kapható és megtakarítja otthon a drága tűzelőanyagot. Hideg és meleg ételek a nap bármely szakában kaphatók **Zónagyűrés** kenyérrrel együtt csak **2 1/2 dinár.** Abonenseket elvállalok. Tisztelettel **KRESZTA KONRÁD, vendéglős.** 1907

Elsőrendű **új zongorák érkeztek**

bécsi gyártmányú a legjobb békebeli anyagból. Épügy mindenféle hangszerek, azok kellekei és friss, legjobb német és olasz húrok.

Finom régi és új saját készítményű mester-hegedűk, bőgők és tamburák nagy választékban.
Lenhardt Antal első bánati hangszerkészítő Veliki Becskerek, Fő-utca.

Amerikába ingyen mehet bárki

a „Kotárka”-féle vendéglőben minden vasárnap este megtartandó táncmulatságra. Ugyanott **105 dinár** előfizetésre jó házikoszt heti is kapható. 1951
Ifj. Hnszár István, vendéglős.

Eladó

Veliki Becskereken az Aleksandrova ulica (Fő-utca) 621 sz és Pupinova ulica (Árpád-utca) 8. számú ház. A fő-utcai oldalon 6 üzlethelyiség van. A legnagyobb a jelenlegi tulajdonos egy virágzó csemege- és fűszerkereskedést tart fenn. A Pupinova-uticára 2 lakás nyílik. A ház a csemegeüzlettel együtt is eladó — Bővebb felvilágosítást nyújt **Juliusz ügynök**

Eladó

Veliki Becskereken a Heinermann-szanatóriummal szembeni saroktelek. Bővebbet **Juliusz ügynök.**

Eladó

Veliki Becskereken a cukorgyárral szemben, az Écskai-ut és a Béga folyó között fekvő 7 hold szőlő. — Bővebbet **Juliusz ügynök.** 1913

Hangszereket

elismert elsőrangú szaktudással javított, a hurjaim tartósak, cimbalom basszus hurjaim megérkeztek. Használt és saját készítményű hangszereket raktáron tartok. Kértek a címre különösen ügyelni. **WLADÁR ERNŐ** hangszerkészítő, Begejszki red 5, a volt Daun-féle téglagyárral szemben.

Középnagyságu gépgyár keres esztergályos- és lakatosműhelye részére egy szakképzett s

energikus mestert.

Szíves ajánlatokat az eddigi munkakörzet és fizetési igények felsorolása mellett kérünk „VULKÁN” jelűre a Torontál kiadóhivatalába. 1896

Disznóvágást

privát házaknál, valamint a husnak szakszerű feldolgozását a legjutányosabb áron elvállalom. 1892

Husfüstölést

saját modernül berendezett füstölőmben jótállás mellett elvállalok

Makay Ágoston hentes

Generala Jankovitya (Juránics) utca 39. sz.

TÁVIRATI CIM: „KOMMISSION”. — TELEFONSZÁMOK: 12-26, 19-23, 18-98.

SZÉN

mindenféle ipari célokra az elismert legjobb szénbányákból, u. m.:

Petrozsény-Vulkány-Lupény

és **aknaszenet**

szállít

Beogradska Komissiona Banka Beograd,

Karadjordjeva-ulica

12.

1921

Velizar S. Paunović

rőfős- és divatárkereskedésének Aleksandrova (Fő) utca

Legszolidabb be-
vásárlási forrás!

nagyobb mennyiségű és legjobb minőségű
rőfősárak érkeztek, melyeket míg a készlet
tart, a legjutányosabb árban árusít ki.

Ritka alkalom!

Nagy választék

különösen francia és angol szövetekben férfiruhára és felöltőre,
női utcai és utazókosztümöknek, továbbá Molinoban, grena-
dinban minden színben, markizet, panama, fullár, batiszt,
zefir, szatén, lenvászón, ruhabélés, kendők, barchet, nyers-
selyem, krepdeszin, taft, gabardin, kamgarn, elegáns asztal-
..... terítők, szőnyegek stb.-ben. ....

Tekintse meg dusan felszerelt raktáramat és győződjék
meg személyesen, hogy üzletemben találja a legjobb árut,
..... a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron! ....

..... Mintákat kívánatra vidékre küldök! .....

Rendeléseket vidékre utánvét mellett pontosan s gyorsan eszközölök

Eladás nagyban
és kicsinyben!

Nem megfelelő
árut kicserélek!

Geteova (Német) utca 8. sz. a.
fekvő elsőrendű

uri ház

mely áll 4 szobából, nagy zárt
verendával, fürdőszoba, konyha
és mosókonyha, éléskamra, par-
kírozott udvar, elkülönített gazda-
sági és baromfi udvar, 360 □-öl
kertből, szabadkézből eladó.

Megtekinthető délelőtt 11-12
és délután 3-4 óra között.

Ugyanott egy 1857
sajtgyárberendezés is eladó.

Beremendi kőből égetett

elsőrendű darabos mész

továbbá portlandcement és kátrány
kapható a Vel. Beeskereki Mészégetőben
vagy 1936

Spitzer és Fochler cégénél, Buza-téren.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a „Club“-
kávéház alatt levő pincehelyiséget teljesen átalakítottam
külön **angro- és detail-kimérésre**, hol saját préselt
uj- és óboraimat, valamint saját főzésű törkölypálinkáimat
a legolcsóbb napiáron árusítom ki.

**Sor nagyban 50 literen felül 3 dinár, detail-
üzletemben pedig utcán át kimérve literenként 4 dinár.**

Tisztelettel

Mayer János bor- és pálinkanagykereskedése
nagyban és kicsinyben. 1941

Olcsó bőrkabátok!

Szállításból visszamaradt fekete bőrkabátok fekete báránnyeléléssel, önköltségen
alul, nagyság 4-4500 K darabonkénti 1880
szerint árban kaphatók

Temmer & Išvanesku helybéli bőrkereskedésében.

Nov. 15-ikétől kezdve

prima házikoszt

kapható privát házban, 2000 kor-ért,
a jó főzéséről előnyösen ismert
özv. Váczi Józsefnénél, Vásár-tér
59. sz. a. 1965

Szép nagy ház eladó

Sečanj a Fő-utcán, 4 szoba, előszoba,
konyha, 2 kamra, mosókonyha, elő-
csarnok, istálló, fűskamra, 2 pince,
400 □-öl udvar és kerttel. Bővebbet

Szilber Gyula gyógyszerész. Sečanj

Egy 6 lóerős G. R. új alig használt

benzinmotor

körfűréssel eladó. Esetleg a
motor körfűrészt nélkül külön is
eladó. Cim a „Torontal“ kiadó-
hivatalában. 1961

Egy teljesen jó karban levő

fűszerüzlet berendezés

igen jutányos áron azonnal
eladó. Bővebbet 1963

Glaszen Ferenc vendéglősnél,
(a volt honvédkaszárnyával szemben)

Egy teljesen jó karban levő
eredeti Dürkopp, cipész 1964

varrógép

azonnal eladó. Bővebbet
Csúcs János kézműáru üzletében
Vel. Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Vámolást

gyorsan, szakszerűen és kereskedői gondossággal végez

Lepedát Dusán a Bánát vámspediteurje
Vel. Kikindán és Zombolján.

Elegendő, ha a vámoláshoz szükséges okmányokat be-
küldi ..... Transzitalást, reexpediciót elintézt.
Vámügyekben felvilágosítással szolgál. 1960

Leveleim: Lepedát Dusán, Vel. Kikinda.
Sürgönyeim: Lepedát Velika Kikinda.

Vitrea- táblaüveg

(szabadméretű és szalagok)

nagy mennyiségben viszonteláru-
sítóknak igen olcsó áron eladó

Ivanitza Ferdinánd Károly

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpa-
kereskedésében 887

Veliki Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca.